

BÀI HỌC 7

TRÙNG PHẠT ĐÍCH ĐÁNG

CÂU GỐC: “Nếu ông dò xét, há có thể hiểu biết được sự sâu nhiệm của Đức Chúa Trời, Và thấu rõ Đấng Toàn năng sao?” (Gióp 11:7).

ĐỌC KINH THÁNH NGHIÊN CỨU TUẦN NÀY: *Gióp 8:1-22 và 11:1-20; Ê-sai 40-12-14; Sáng thế Ký 6:5-8; II Phi-e-rơ 3:5-7.*

Nạn đề về sự đau khổ của con người chắc chắn sẽ tiếp tục khiến nhiều người ưu tư. Chúng ta biết trên đời này có nhiều người “tốt” đã gặp lắm gian nan, trong khi bao kẻ ác thì sống phè phỡn nhơn nhơn trên xương máu của nạn nhân. Vài năm trước đây, một cuốn sách được xuất bản với tựa đề *Tại Sao Điều Xấu Lại Xảy Đến Cho Người Tốt?* Tác giả muốn tìm câu trả lời thỏa đáng cho nạn đề về sự đau khổ, nhưng đã không thành công. Nhiều tác giả và tư tưởng gia khác trải suốt mấy ngàn năm lịch sử cũng đã vật lộn với nạn đề này, nhưng họ cũng không tìm được lời giải thích nào cho thỏa đáng.

Thảm kịch đau khổ của nhân loại dĩ nhiên là chủ đề của sách Gióp. Qua sách ấy, chúng ta tiếp tục tìm hiểu tại sao ngay cả những người “tốt” như ông Gióp cũng phải gặp gian truân trong đời này. Điểm khác biệt rất quan trọng giữa sách Gióp và các sách khác viết về sự đau khổ là sách Gióp không tùy thuộc nơi sự suy nghĩ của loài người về sự đau khổ (tuy có đề cập nhiều lần); thay vào đó, qua sách Gióp, Thánh Kinh bày tỏ lối suy nghĩ của Đức Chúa Trời.

Tuần này chúng ta đọc thêm về các lập luận của ba người bạn đến chia buồn cùng ông Gióp trong lúc ông gặp gian truân. Chúng ta có thể học được những điều gì từ mấy người bạn này, nhất là các lỗi lầm của họ, trong cố gắng giải thích hoặc đương đầu với nạn đề sự đau khổ.

THÊM NHIỀU THAY ĐỔI

Bị ông Ê-li-pha khiển trách là đã đáng buồn rồi, nhưng ông Gióp còn bị người bạn Thứ Hai là ông Binh-đát bồi thêm các câu mà ông Ê-li-pha đã phát biểu, nhưng còn thậm tệ hơn nhiều. Thứ tưởng tượng một ai đó nói thẳng như vậy vào mặt một người có các con mới chết: “Nếu con cái ông có phạm tội cùng Ngài, Thì Ngài đã phó chúng nó vào quyền tội ác của chúng nó” (Gióp 8:4).

Sự chỉ trích của ông Binh-đát rất khó hiểu, vì chương đầu của sách Gióp (Gióp 1:5) đã kể rằng ông Gióp dâng của lễ thiêu cho con cái mình, phòng khi chúng lỡ vấp phạm. Hành động ấy phản ảnh niềm tin nơi sự tha thứ và ân điển của Đức Chúa Trời, và đối chọi rõ ràng với lời mở đầu nặng tính cách pháp lý của ông Binh-đát. Nhưng tệ hơn nữa, ông Binh-đát đã dùng các lời chỉ trích nặng nề thiếu tình thương, nhưng xưng là trên danh nghĩa bảo vệ cá tính của Đức Chúa Trời.

Xin đọc Gióp 8:1-22. Lập luận của ông Binh-đát là gì? Điều ông nói có đúng không? Giả sử chúng ta không để ý đến ý nghĩa của lời ông nói nhưng chỉ để ý đến cảm xúc của ông, lời của ông ta có lỗi lầm nào trong ấy không?

Lý luận của ông Binh-đát có thật sự mang nhiều lỗi lầm hay không? “Vi chúng ta mới có hôm qua, và chẳng biết gì; Bởi các ngày chúng ta trên đất khác nào một cái bóng” (Gióp 8:9). Nhận xét này của ông Gióp thật chí lý, thấm thía và phù hợp với một nguyên lý quan trọng của Kinh Thánh (Gia-cơ 4:14). Như vậy lý luận của ông Binh-đát có gì sai lầm? Không Cơ Đốc nhân nào mà không đồng ý rằng, kẻ vô thần đặt hy vọng nơi vật chất thế gian, thì chẳng khác nào như đặt hy vọng nơi một cái “váng nhện” (Gióp 8:14). Đây là một nguyên lý rất vững chắc của Kinh Thánh.

Lỗi lầm lớn nhất của ông Binh-đát là chỉ chú trọng một phương diện của bản tính Đức Chúa Trời. Chẳng hạn, có người chỉ chú trọng đến luật pháp, công lý và sự tuân phục, trong khi người khác chỉ chú trọng đến ân điển và sự tha thứ của Ngài. Chú trọng thái quá về một phương diện thường đưa tới cái nhìn lệch lạc về Đức Chúa Trời và chân lý của Ngài.

Trong niềm tin tưởng của chúng ta và cách ứng xử với tha nhân, chúng ta nên cố gắng giữ cân bằng giữa luật pháp ở một đầu và ân hậu ở đầu kia. Giả sử bạn bắt buộc phải chọn một trong hai thái độ—hoặc luật pháp hoặc ân hậu—khi ứng xử với một cá nhân làm điều sai quấy, bạn sẽ chọn thái độ nào?

ĐƯỢC GIẢM ÁN

“Nếu ông dò xét, há có thể hiểu biết được sự sâu nhiệm của Đức Chúa Trời, Và thấu rõ Đấng Toàn năng sao? Sự ấy vốn cao bằng các tầng trời: Vậy ông sẽ làm gì? Sâu hơn âm phủ: ông hiểu biết sao đặng? Bề dài sự ấy lại hơn cõi trái đất, Và rộng lớn hơn biển cả” (Gióp 11:7-9; xin cũng đọc Ê-sai 40:12-14). Các câu Kinh Thánh này bày tỏ lẽ thật gì? Tại sao rất quan trọng cho chúng ta là phải luôn ghi nhớ lẽ thật ấy?

Các nhận xét trên đây chỉ ra sự dốt nát ngạo mạn của loài người về bản chất thâm sâu vô hạn của Đức Chúa Trời, mà dù họ có gắng sức bao nhiêu, nếu chỉ dựa trên sức người, cũng không thể nào hiểu thấu được. Một trong các triết gia nổi tiếng nhất của thế kỷ thứ 20 là ông Richard Rorty đã chủ trương rằng con người sẽ không bao giờ có thể am tường được sự sống và chân lý, và vì thế đừng nên tiếp tục. Thay vì vậy, theo ông, chúng ta nên “sống” với sự chấp nhận các huyền nhiệm ấy. Thật khôi hài! Nền tư tưởng Tây phương phấn đấu suốt hai ngàn sáu trăm năm để đi tìm chân lý, nhưng kết cục cũng phải thú nhận mình đã bại trận. Giả thử tất cả nỗ lực tìm kiếm của nhân loại vẫn không soi sáng thêm trên bản chất của thế giới thật, một thế giới thọ tạo gần gũi với chúng ta hơn, thì ai “bằng sự tìm kiếm” của mình có thể am hiểu rằng Đấng Tạo Hóa chính là Đấng đã cho chúng ta sự sống? Rằng Ngài còn vĩ đại hơn tất cả loài thọ tạo và sự sống trong tầm hiểu biết của chúng ta. Chủ trương chấp nhận sự bó tay của con người trên đây của ông Rorty khẳng định những gì chúng ta vừa đọc trong Kinh Thánh.

Trở lại với các câu Kinh Thánh vừa mới đọc, nghe rất thâm sâu, thật ra là lời của người bạn thứ ba, ông Sô-pha, phê phán ông Gióp.

Xin đọc Gióp 11:1-20. Lời lẽ ông Sô-pha có điểm nào đúng? Nhưng toàn bộ luận ấy sai như thế nào?

Thật khó hiểu sự kiện một ai đó có thể đến nói với một người đang gặp bao cay đắng như ông Gióp rằng “Này anh bạn, anh đang bị trừng phạt đích đáng, nhưng mà không chỉ như vậy, thật ra anh bị phạt nhẹ hơn tội anh phạm.” Tuy ông Sô-pha khắt khe hơn hai ông Ê-li-pha và Binh-đát, nhưng chủ định cũng giống hai người kia, cố tìm cách biện luận cho sự toàn thiện và cá tính của Đức Chúa Trời.

Đôi khi có học thức uyên thâm về cá tính của Đức Chúa Trời không hẳn đã tự động giúp chúng ta thể hiện được cá tính ấy. Chúng ta còn cần các yếu tố nào khác?

SỰ TRỪNG PHẠT CÔNG BẰNG CỦA ĐỨC CHÚA TRỜI

Chắc hẳn ba bạn của ông Gióp có nhiều kiến thức về Đức Chúa Trời, và đã có hậu ý tốt khi cố gắng bình vực cho Ngài. Dầu họ có thể sai lầm trong tư tưởng hay cảm xúc trước hoàn cảnh của ông Gióp, họ đã nói lên được một số sự thật quan trọng.

Điểm chính trong lập luận của họ là sự công bình tuyệt đối của Đức Chúa Trời được thực thi bằng cách ban phát hình phạt tương xứng với tội lỗi, và những cuộc đời đạo hạnh được tưởng thưởng bằng ân phước đặc biệt. Không biết đích xác Gióp và các bạn ông đã sống vào thời điểm nào, nhưng chúng ta biết ông Môi-se đã viết sách Gióp khi kiều ngụ ở Mê-đi-an, nghĩa là trước khi dân Y-sơ-ra-ên vượt thoát khỏi Ai Cập. Ngoài ra, chúng ta cũng tin rằng họ sống sau trận Đại Hồng Thủy.

Xin đọc Sáng thế Ký 6:5-8. Chúng ta không rõ các bạn ông Gióp có biết gì về trận Đại Hồng Thủy hay không, nhưng nếu họ biết, câu chuyện ấy sẽ ảnh hưởng thế nào kiến thức của họ về cá tính của Đức Chúa Trời?

Rõ ràng sự tích cơn Đại Hồng Thủy là một thí dụ về sự trừng phạt công bình của Đức Chúa Trời, mà qua đó, Ngài trực tiếp hành phạt những kẻ đáng bị nguyên rủa. Tuy nhiên, Sáng thế Ký 6:8 cũng giới thiệu khái niệm ân điển, mà Bà Ellen G. White đã viết “mỗi một nhát búa nện vào mạn tàu của ông Nô-ê là một lời giảng dạy” – Trang 70, quyển 1, *The Spirit of Prophecy*. Trận Đại Hồng Thủy là một thí dụ của ý tưởng mà các bạn ông Gióp đang cố thuyết phục ông.

Ý tưởng tương tự về sự đoán xét công bình của Đức Chúa Trời được diễn đạt thế nào trong sách Sáng thế Ký 13:13; 18:20-32; và 19:24, 25?

Dầu các ông Ê-li-pha, Binh-đát và Sô-pha có biết về các biến cố ghi trong các đoạn Kinh Thánh ở trên hay không, các biến cố này vẫn cho thấy một cách cụ thể sự đoán phạt của Đức Chúa Trời đối với tội lỗi. Ngài không để kẻ ác tự do lộng hành mãi mãi, hay để tội lỗi họ tự huỷ hoại họ, mà trái lại, Ngài đích thân trừng trị họ như đã được chứng minh qua cơn Đại Hồng Thủy. Ngài vừa là vị Quan Tòa vừa là Đấng tiêu diệt tội ác.

Chúng ta thực tình mong muốn (và nên) chú trọng đến bản tính yêu thương, tha thứ và giàu ân điển của Đức Chúa Trời, nhưng đồng thời tại sao cũng không nên quên bản tính công lý rất thực hữu của Ngài? Hãy nghĩ tới biết bao nhiêu tội ác vẫn chưa bị trừng trị. Điều ấy cho chúng ta thấy gì về tính cách cần thiết của sự đoán phạt, tuy chưa được thi hành ngay lập tức?

NẾU ĐỨC GIÊ-HÔ-VA LÀM MỘT SỰ THẬT MỚI

Kinh Thánh kể lại nhiều trường hợp Đức Chúa Trời trực tiếp hành phạt kẻ ác, nhưng cũng kể nhiều trường hợp Ngài ban phước cho người trung tín, và các sự việc ấy đã được ghi chép rất lâu sau khi các nhân vật trong sách Gióp đã đi vào quên lãng.

Trong sách Phục truyền Luật lệ Ký 6:24, 25, lời hứa hậu hĩ nào được dành cho sự vâng phục?

Kinh Thánh Cựu Ước chi chỉt các lời hứa về ơn phước và phần thưởng Đức Chúa Trời sẽ đích thân ban cho dân sự Ngài nếu họ biết vâng lời. Trong câu Kinh Thánh nêu đây, có nhiều thí dụ để dẫn chứng cho ý tưởng mà ba người bạn đang cố thuyết phục ông Gióp, rằng Đức Chúa Trời luôn ban thưởng cho người có lòng trung tín tìm kiếm sự vâng phục Ngài và các điều răn Ngài, cũng như ban thưởng cho những ai sống đời đạo hạnh và chính trực.

Đương nhiên Kinh Thánh không thiếu các cảnh báo về án trừng phạt dành cho kẻ bất tuân. Trong Cựu Ước, Đức Chúa Trời đã thiết lập một giao ước với dân Y-sơ-ra-ên tại núi Si-nai, và Ngài cũng đã cảnh cáo trước về hậu quả nghiêm trọng của sự bội tín. “Còn nếu các người không vâng theo lời phán của Đức Giê-hô-va, bội nghịch mạng lệnh của Ngài, thì tay của Đức Giê-hô-va ắt sẽ giáng họa trên các người như đã giáng họa trên tổ phụ các người” (I Sa-mu-ên 12:15).

Xin đọc Dân số Ký 16:1-33. Biển cố được ghi lại trong đoạn Kinh Thánh này cho thấy như thế nào tính cách tất nhiên của sự trừng phạt công bình của Đức Chúa Trời?

Cả bè đảng nhóm nổi loạn bị mặt đất nứt sống trong chớp mắt, thật là một hình phạt khủng khiếp, nhưng rõ ràng biển cố ấy không thật sự hỗ trợ cho ý tưởng “gieo gió, gặt bão”, bởi vì nhóm phản loạn bị chính tay Đức Chúa Trời trừng trị, chứ không phải hành động phản nghịch của họ trực tiếp làm mặt đất nứt ra. Đất nứt chũng là một thí dụ lạ thường của quyền năng Đức Chúa Trời, vì dường như định luật thiên nhiên bất di bất dịch đã bị vụn vẹo trong biển cố ấy. “Nhưng nếu Đức Giê-hô-va làm một sự thật mới, nếu đất hả miệng ra nuốt họ và mọi món chi thuộc về họ, nếu họ còn đang sống mà xuống âm phủ, thì các người sẽ biết rằng những người này có khinh bỉ Đức Giê-hô-va” (Dân số Ký 16:30).

Động từ “làm” ở đây có cùng một chữ gốc với động từ “dựng nên” trong Sáng thế Ký 1:1, vì Đức Chúa Trời muốn mọi người biết sự việc siêu nhiên kia là bằng chứng chính Ngài, Đấng Tạo Hóa, đã nhanh chóng và đích thân ra tay thi hành án đoán phạt.

SỰ CHẾT THỨ HAI

Sự hủy diệt tất cả kẻ ác trong ngày cuối cùng của thế gian chắc chắn sẽ là thí dụ vĩ đại và hùng hồn nhất của công lý thiên thượng. Kinh Thánh gọi nó là “sự chết thứ hai” (Khải huyền 20:14), hoàn toàn khác với sự chết thứ nhất, mà mọi người từ ông A-đam cho đến những người sống trong thời kỳ sau rốt đều bị nguyên rủa phải trải qua. A-đam thứ hai (Đức Chúa Giê-su) sẽ cứu người công bình khỏi sự chết trong ngày cuối cùng (I Cô-rinh-tô 15:26). Sự chết thứ hai, tương tự như một số các hình phạt khác trong thời Cựu Ước, là sự trừng phạt công minh của Đức Chúa Trời dành cho các tội nhân cự tuyệt ăn năn sám hối để tiếp nhận sự cứu vớt trong Đấng Cơ Đốc.

Xin đọc II Phi-e-rơ 3:5-7. Lời Chúa miêu tả điều gì về chung cuộc của những kẻ ngoan cố có lương tâm chai đá?

“Các tia lửa sáng rực của Đức Chúa Trời sẽ từ trời xẹt xuống. Đất sẽ run rẩy vỡ vụn. Các ‘vũ khí với sức tàn phá khủng khiếp’ giấu sâu trong lòng đất sẽ bắt đầu khai hỏa như mưa. Lửa sẽ ào ạt phụt lên từ mọi lỗ hờ trên mặt đất. Cả đến đá tảng cũng bốc lửa như than hồng. Ngày đó sẽ cực kỳ nóng như bị bịt kín trong lò hầm. Mọi vật sẽ tan chảy dưới sức nóng kinh hồn, ngay cả địa cầu cũng đồng một số phận thảm thương, và mọi công trình to tát của nhân loại đều sẽ bị thiêu hủy ra tro bụi. Xin xem Ma-la-chi 4:1 và II Phi-e-rơ 3:10. Toàn bộ mặt đất sẽ bốc lửa hừng hực như một hồ lửa khổng lồ đang sôi sục. Ấy là giờ đoán xét và giờ tận diệt đích đáng toàn bộ lũ còn đồ ác đảng. ‘Vì Đức Giê-hô-va có ngày báo thù, có năm báo trả vì có Si-ôn’ Ê-sai 34:8.” – Phỏng trích từ trang 672, 673 *The Great Controversy* của tác giả Ellen G. White.

Tội lỗi tự mang lại sự hủy diệt của chính nó, nhưng cũng có lúc Đức Chúa Trời trực tiếp trừng trị những kẻ làm ác, đúng như lời các bạn của ông Gióp đã tuyên bố. Rất đúng khi bảo rằng tất cả mọi khổ nạn trên đời đều do tội lỗi gây ra, nhưng không đúng khi nói rằng tất cả mọi khổ nạn trên đời đều là hành phạt của Đức Chúa Trời, như trong trường hợp của ông Gióp, hay trong phần lớn các trường hợp. Lý do là chúng ta đang nằm trong quỹ đạo của cuộc đại chiến giữa thiện và ác, mà trong ấy kẻ tử thù truyền kiếp của Đức Chúa Trời đang cố tìm mọi cách để hãm hại chúng ta là con cái Ngài. Tuy nhiên, thật may mắn, Đức Chúa Trời toàn năng vẫn luôn luôn ở cạnh bên ta. Có lý do này hay lý do khác cho các khó khăn và sâu thương của con người, nhưng bất cứ trường hợp nào, chúng ta vẫn có thể an lòng trong sự bảo đảm của tình thương tuyệt đối của Đức Chúa Trời, như đã được thể hiện cụ thể và rõ ràng qua cái chết cứu chuộc của Đức Chúa Giê-su trên cây thập tự, mà cũng là lời thể hứa keo sơn về sự chấm dứt vĩnh viễn mọi thương đau triền miên của thế nhân.

Làm thế nào chúng ta dám cả quyết sự hoạn nạn của ai đó là hình phạt từ chính tay Đức Chúa Trời? Nếu chúng ta không đoán chắc được điều ấy, thì cách nào hay nhất để ứng xử với người đang sầu đau, mà có thể là cả chính chúng ta?

TỰ TƯỜNG BỒ TÚC:

Như đã đề nghị từ đầu khóa học, đặt chúng ta vào hoàn cảnh của ông Gióp và các bạn của ông ta rất quan trọng, để có thể hiểu được cảm tưởng, suy luận và hành động của họ, để nhận biết rằng, họ không được ưu điểm lịch sử như chúng ta để có thể nhìn biết trận đại chiến đang diễn ra giữa thiện và ác trong càn khôn vũ trụ. Nếu chúng ta cố gắng thông cảm với họ, chúng ta sẽ hiểu tại sao các ông Ê-li-pha, Binh-đát và Sô-pha đã phạm phải lỗi lầm trong việc chỉ trích ông Gióp cách nặng nề.

“Cho rằng khổ nạn là hậu quả của tội ác hay của các hành vi tội lỗi là lối suy nghĩ tự nhiên của phần lớn nhiều người, nhưng người ta thường sai lầm trong việc nhận diện chân tướng kẻ khác, vì chưa ở trong thời kỳ phán xét của Chúa. Thiện ác vàng thau lẫn lộn, và cơn phong ba có thể xảy đến cho bất kỳ ai. Đôi khi người ta đi xa khỏi Đức Chúa Trời và vượt qua lằn ranh giới bảo vệ của Ngài, tạo cơ hội cho quyền lực ma quỷ khống chế họ. Theo lối suy nghĩ ấy, các bạn của ông Gióp đã lên án ông là một tội nhân hạng nặng và cố ép ông phải chấp nhận quan điểm của họ. Nhưng Đức Chúa Trời không hài lòng với lối xét đoán nông cạn này.” – Phỏng trích từ Các Chú Giải của Bà Ellen G. White, trang 1140, quyển số 3 của bộ *The SDA Bible Commentary*.

Chúng ta phải cẩn thận trong việc xử trí với nan đề đau khổ. Dĩ nhiên trong một số trường hợp rất dễ lẫn ra manh mối, ví dụ như bị ung thư phổi vì hút thuốc lá, nhưng chúng ta sẽ giải thích thế nào sự kiện bao nhiêu người khác cũng hút thuốc lá cả đời mà không hề hấn gì? Như vậy có phải Đức Chúa Trời chỉ trừng trị một số người nào đó trong khi làm ngơ sự vi phạm của những người khác không? Rốt lại, giống như các ông Ê-li-pha, Binh-đát, và Sô-pha, chúng ta cũng chẳng biết gì hơn họ tại sao thảm họa xảy ra cho người này hay cho kẻ nọ. Xem thế, việc chúng ta biết hay không biết chẳng thành vấn đề, mà vấn đề là chúng ta nên đối phó thế nào với các rối rắm đang xảy ra chung quanh chúng ta, hay ngay cả của chính chúng ta. Và trong vấn đề này, ba người bạn của ông Gióp đã sai lầm trầm trọng.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Chân lý về sự trừng phạt công minh của Đức Chúa Trời dạy chúng ta phương cách nào để có thể phó thác vạ sự cho sự công bằng của Ngài?
2. Các bạn của ông Gióp không thực sự hiểu hết mọi việc đã xảy đến cho ông trong cơn hoạn nạn của ông, và phải chăng đó cũng là cái thiếu sót của chúng ta, không hiểu hết các lý do cho sự nhọc nhằn của nhân loại. Vậy, làm thế nào để nhận thức khiêm nhường này giúp chúng ta có thể nhân từ và cảm thông hơn đối với những ai đang buồn đau? Bạn có cho rằng hiểu được đích xác nguyên nhân của sự hoạn nạn của người khác là một điều quan trọng không?